

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/8/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714200177
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2014:5714200177.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

D. W., nar.XX.XX.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky H. L., H. W., nar.XX.X.XXXX, bytom A. F. XXXX/XX, S. A. Q. a otca O. C., nar.XX.X.XXXX, bytom Č.Y. H. XXXX/XX, Q., maloletý v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov D. W. a U. W., spoločne bytom A. XXXX/XX, Q. v konaní o návrhu otca o zníženie výživného na maloletého takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca na zníženie výživného na maloletého D. W., nar.XX.XX.XXXX plateného k rukám starých rodičov D. W. a U. W. v celom rozsahu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 10.1.2014 otec žiadal o zníženie výživného na maloletého syna D. na minimálnu čiastku od 1.1.2014 vzhľadom na jeho finančnú situáciu. Nachádza sa v hmotnej núdzi a je poberateľom dávky 62,50 Eur, náklady

na bývanie má 120,- Eur mesačne. Keď sa zamestná, je ochotný platiť vyššiu čiastku primeranú k jeho platu.

Starí rodičia v písomnom vyjadrení k návrhu nesúhlasili so znížením výživného na maloletého, lebo má zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť a navštevuje základnú školu. Suma, ktorú má otec platiť je 40,- Eur mesačne a nepokrýva ani len základné výdavky ako je stravné a cestovné na mesiac.

Otec na pojednávaní zotrval na podanom návrhu v celom rozsahu. Výživné nemá z čoho platiť a matka má určené len minimálne výživné. Z výkonu trestu sa vrátil dňa 31.10.2013, odsúdený bol za ťažké ublíženie na zdraví v štádiu pokusu. Robí na dohodu ako pomocník zámkovej dlažby a každý mesiac dostáva inú výšku dávky. Má len základné vzdelanie, nechcelo sa mu študovať. Výživné platí, predal televízor - plazmu za 400,- Eur, ktorý si kúpil za peniaze, ktoré zdedil po svojom otcovi. So synom sa nestretáva, lebo mu to starý otec zakazuje a vyhráža sa mu. Podal si žiadosť o prijatie do zamestnania

do Volswagenu, do Dong Jin cez pracovnú agentúru Mc Roy, problém je register trestov. Má exekúciu za dlžné výživné necelých 800,- Eur.

Matka nesúhlasila so znížením výživného, lebo jej rodičia vynakladajú na syna veľké finančné prostriedky čo sa týka zdravotného stavu a štúdia na súkromnej základnej škole kvôli integrácii. Ona platí minimálne výživné preto, lebo má ďalšie tri vyživovacie povinnosti, je na rodičovskej dovolenke, syn Š. je zdravotne postihnutý. Synovi prispela na školu, školské pomôcky, kupuje mu darčeky na narodeniny, meniny, Vianoce. Bola sa informovať u exekútora ohľadne výživného, od mája by mala dostávať splátku 25,- Eur, došlo k dohode s otcom.

Starí rodičia zotrvali na písomnom vyjadrení a nesúhlasili so znížením výživného. Stará matka uviedla, že otec po návrate z výkonu trestu sa nedožadoval stretávania so synom. Asi pred siedmimi rokmi chcel vidieť syna a rozbil im okno. Nič sa v ich pomeroch a v pomeroch vnuka nezmenilo. Starý otec uviedol, že si nepraje, aby otec komunikoval s vnukom cez face-book, vnuk už otca zrušil. Nepraje si to preto, že otec nemal záujem o syna, fetoval, neplatil výživné, nechce sa mu robiť, v robote vydrží tri dni. Výživné platí preto, lebo sa bojí, že pôjde na políciu, je v podmienke.

Kolízny opatrovník sa z účasti na pojednávaní ospravedlnil, k návrhu sa nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a starých rodičov (čl. 77-81), oboznámil sa s návrhom otca, s vyjadrením starých rodičov k návrhu zo dňa 27.1.2014 (čl. 30), s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov a starých rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými otcom, starými rodičmi a vyžiadanými súdom, ako aj so spismi tunajšieho súdu sp.zn. P/2/2002, sp.zn. 12P/330/2003, sp.zn. 20P/342/2004, sp.zn. 20P/72/2013 a so spismi Okresného súdu Žilina sp.zn. 21P/28/2007, sp.zn. 30P/68/2009 a sp.zn. 21P/432/2011. Z takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

Mal. D. sa matke narodil ako slobodnej, otec otcovstvo uznal, rozsudkom sp.zn. P/2/02, S/23/02 zo dňa 2.5.2002 súd schválil rodičovskú dohodu o zverení mal. D. do výchovy a opatery matke, otec sa zaviazal platiť na jeho výživu výživné 500,- Sk počnúc dňom jeho narodenia a 700,- Sk mesačne počnúc dňom 1.5.2002, zameškané výživné 135,-

Sk zaplatiť jednorazovo s prvým výživným. Rozsudkom sp.zn. P/2/02, S 320/02 zo dňa 20.2.2003 otec zaviazal povinnosťou prispieť na úhradu nákladov spojených so zakúpením detskej výbavičky 12.000,- Sk v mesačných splátkach po 300,- Sk počnúc dňom 1.3.2003. V priebehu času došlo opakovane k zmene výšky výživného, k zvýšeniu na 900,- Sk počnúc dňom 1.9.2003, k zníženiu na 300,- Sk od 1.11.2004 a na 650,- Sk od 1.4.2005 a naposledy rozsudkom č.k. 30P/68/2009-98 zo dňa 10.6.2009 na 30,- Eur mesačne s účinnosťou od 1.2.2009.

Rozsudkom č.k. 20P/72/2013-216 zo dňa 21.6.2013 súd zveril mal. D. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom D. W. a U. W. dňom 30.11.2012, určil ich práva a povinnosti, matku zaviazal platením minimálneho výživného, splácaním nedoplatku 187,44 Eur v splátkach po 10,- Eur a otca platením výživného,- Eur a splácaním nedoplatku 281,33 Eur v splátkach po 10,- Eur mesačne. Rozsudok potvrdil aj krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 5CoP/76/2013-233 zo dňa 29.10.2013. V tom čase bol otec od 13.9.2011 vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v T. A. Q., koniec bol stanovený na deň 13.9.2014. Vo väznici bol zaradený do pracovného procesu od 1.3.2012 na vnútornom pracovisku, ručne šil obuv. Matke bolo poukazované výživné v rôznych výškach, spolu 167,77 Eur od marca 2012 do apríla 2013. Pred výkonom trestu bol nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a poberal dávku a príspevky v hmotnej núdzi. Vyživovaciu povinnosť mal len k mal. D.. Matka bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok 199,60 Eur od 1.1.2013, dovtedy 194,70 Eur, prídavky na štyri deti po 23,10 Eur od 1.1.2013, dovtedy 22,54 Eur a náhradné výživné 30,- Eur od 1.6.2009. Na dohodu o vykonaní práce pracovala od 3.1.2013 v Cromwell, a.s., Bratislava ako doručovateľka, za 4 mesiace roka 2013 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 40,69 Eur.

Jej manžel Š. L. bol zamestnaný v Hanil E-Hwa automotive Slovakia, s.r.o., Dubnica nad Váhom, za 4 mesiace roka 2013 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 350,86 Eur. Mali tri deti, T., nar.XX.X.XXXX, Š., nar.XX.X.XXXX a Y., nar.XX.X.XXXX. Stará matka pracovala v Trim Leader, a.s., Košťany nad Turcom, za obdobie od novembra 2011 do októbra 2012 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 557,01 Eur, starý otec bol živnostník s viacerými predmetmi podnikania, za rok 2011 mal príjmy 13.920,04 Eur, výdavky 13.771,28 Eur, základ dane 148,76 Eur, bývali v 3-izbovom byte v ich vlastníctve. Mal. D. navštevoval 5. triedu Základnej školy M. N. Q. Q., od 1.9.2013 mal začať navštevovať Špeciálnu základnú školu pre deti s vývinovými poruchami správania v Martine. Mal zdravotné problémy, bol v sledovaní neurologickej ambulancie pre podozrenie na epilepsiu, denne užíval lieky.

V súčasnosti je otec na slobode, z výkonu trestu bol podmienene prepustený dňa 31.10.2013 so skúšobnou dobou a probačným dohľadom tri roky, zvyšok trestu je 10 mesiacov a 13 dní, bol odsúdený tunajším súdom rozsudkom zo dňa 13.9.2011 v konaní sp.zn. 2T/96/2011 na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri roky pre prečin podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona - ublíženie na zdraví so spôsobením ťažkej ujmy (čl. 44-47). Je od 12.2.2014 v evidencii uchádzačov o zamestnanie, s úradom práce riadne spolupracuje, je pri každom kontakte informovaný o aktuálnej ponuke voľných pracovných miest. Predtým bol v evidencii od 1.11.2013 do 16.1.2014, vyradený bol z dôvodu zamestnania sa, tiež od 10.4.2007 do 12.9.2011, vyradený bol z dôvodu nástupu na výkon trestu odňatia slobody. Od 1.3.2014 je poberateľom dávky a príspevkov v hmotnej núdzi, v marci 82,40 Eur, v apríli 109,70 Eur, predtým bol poberateľom v sume 62,50 Eur od 1.11.2013 do 31.1.2014, od 1.4.2011 do 30.9.2011 a od 1.10.2010 do 31.10.2010 a v sume 125,57 Eur od 1.11.2010 do 31.3.2011 (čl. 40, 62, 67). Od 21.3.2014 pracuje na dohodu o pracovnej činnosti u X.

O. Y., Q., druh práce je pomocné stavebné práce, výkopové práce, pokládka dlažby vrátane zámkovej, dohoda je na dobu neurčitú s pracovným časom 10 hodín týždenne a dohodnutou odmenou 2,10 Eur na hodinu, za apríl mal čistú mzdu 11,81 Eur (čl. 65-66). Býva v 1-izbovom byte, ktorý zdedil po smrti svojho otca O. C., dedičské konanie bolo v decembri 2013. Platí mesačne SVB 100,- Eur a elektrinu 40,- Eur, ročne poplatok za komunálny odpad, daň zatiaľ neplatil, nemá plyn, ani káblovú televíziu či internet (čl. 64, 65). Nemá žiadne úvery ani pôžičky, neplatí žiadne poistenie. Je proti nemu vedená exekúcia pre dlh na výživnom, ktorý podala matka. Výživné k rukám starých rodičov zaplatil zatiaľ tri krát, 40,- Eur v decembri 2013, 30,- Eur v marci 2014 a 80,- Eur v apríli 2014 (čl. 64). Iné vyživovacie povinnosti nemá, ako dedičstvo po otcovi vlastní byt, je spoluvlastníkom lesnej a ornej pôdy na Orave (asi k.ú. A.Á., časť W.) a zdedil aj hotovosť 6.500,- Eur.

Matka je aj v súčasnosti na rodičovskej dovolenke do 30.6.2014, do šesť rokov veku syna Š., poberá z úradu práce rodičovský príspevok 203,20 Eur od 1.1.2014, dovtedy 199,60 Eur od 1.1.2013, prídavky na tri deti po 23,52 Eur od 1.1.2014, dovtedy po 23,10 Eur od 1.1.2013 s tým, že do 31.10.2013 poberala prídavky aj na mal. D., iné dávky nepoberá (čl. 48, 51-58). Okrem toho stále pracuje aj na dohodu o vykonaní práce s čistou mzdou okolo 60,- Eur mesačne. Rovnako manžel Š. L. je zamestnaný u toho istého zamestnávateľa a zarobí v priemere mesačne v čistom okolo 450,- Eur. Vyživovaciu povinnosť majú stále k svojim trom deťom, k T., k Š., ktorý je ťažko zdravotne postihnutý, je držiteľom preukazu so sprievodcom a k Y.. K zmene výdavkov na bývanie a domácnosť nedošlo, byvajú stále v 3-izbovom obecnom byte.

Stará matka stále pracuje na pozícii šička originálnych autopotaľov v Trim Leader, a.s., Košťany nad Turcom, za rok 2013 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 589,59 Eur a 473,59 Eur za 4 mesiace roka 2014, od 1.1.2014 má aj daňový bonus 21,41 Eur a bol jej doplatený aj spätne celkom 254,64 Eur (čl. 41-43). Starý otec je naďalej živnostník s predmetmi podnikania prípravné práce k realizácii stavby, zvaračské práce, poskytovanie služby vedenia cudzieho motorového vozidla, vodoinštalatérsvo a kurenárstvo, prevažnou činnosťou je posledný predmet, za rok 2013 mal príjmy 7.348,96 Eur, výdavky 4.922,75 Eur, základ dane 2.426,21 Eur, čo je na mesiac 202,18 Eur, zaplatil poistné 1.983,17 Eur, uplatnil si nezdaniteľnú časť na seba 3.735,94 Eur (čl. 24, 50, 70-76). Bývajú v tom istom byte bez zmeny vo výdavkoch. Splácajú mesačne 140,- Eur spotrebný úver Q., Y.X., ktorí použili na rekonštrukciu bytu. Platia poistenie v Č. F., a.s. mesačne 29,54 Eur stará matka, 34,- Eur starý otec, 13,- Eur mal. D. a stará matka si platí aj stavebné sporenie v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. 60,- Eur. Okrem bytu vlastní

aj rekreačný dom v F. I., ktorý starý otec zdedil po svojich rodičoch a osobné motorové vozidlo Citroen Jumper, rok výroby 1999 a Škoda 125, ktorú budú vyradovať.

Mal. D. je žiakom 6. triedy Špeciálnej základnej školy pre deti s vývinovými poruchami správania v Martine s mesačným školným 150,- Eur, poplatkom za obеды v školskej jedálni cca 25,- Eur, jeden obed 1,20 Eur a za cestovné MHD 12,- Eur. V tomto školskom roku boli na výlete vo Viedni s platbou 20,- Eur, v Bratislave 15,- Eur a pôjdu na Oravu, kde sa bude platiť 16,- Eur. Vo voľnom čase hráva futbal, bicykluje, korčuľuje na kolieskových korčuľiach, v zime hrá hokej. Má zdravotné problémy, je v sledovaní neurologickej ambulancie pre podozrenie na epilepsiu, denne užíva lieky, na ktoré starí rodičia doplácajú cca 5,- Eur. Je objednaný na kardiologické vyšetrenie pre podozrenie na šelest na srdci.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa ods. 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, určí rodičom, alebo iným fyzickým osobám povinným

poskytovať maloletému dieťaťu výživné, rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať

najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný a v celom rozsahu ho zamietol, lebo nezistil takú zmenu pomerov otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, bolo to preukázané porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v júni 2013 a októbri 2013 (rozhodoval odvolací súd) s okolnosťami zistenými v čase terajšieho rozhodovania v máji 2014. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania, skutočnosti, o ktorých nemal pochybnosti a za stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval u otca výšku jeho príjmu, výdavky bývania, platenie výživného, u matky a starých rodičov ich príjem.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový fyzický a psychický vývoj dieťaťa, do čoho je potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotnými problémami.

Skúmaním možností a schopností otca súd zistil, že už nie je vo výkone trestu odňatia slobody, odkiaľ bol podmienene prepustený. Jeho finančná situácia nie je priaznivá, lebo je odkázaný na dávku v hmotnej núdzi vrátane príspevku na bývanie, k tomu príjmu má ešte nízky príjem z práce na dohodu. Jeho príjem je však vyšší ako mal za prácu vo výkone trestu, kde mal za 8 mesiacov roka 2013 priemernú čistú mzdu 42,70 Eur a teraz má príjem cca 121,- Eur. Je pravda, že musí platiť byt a elektrinu spolu 140,- Eur. Do tejto situácie sa dostal sám svojim opakovaným nezodpovedným správaním a konaním, v dôsledku ktorého bol obmedzený na svojej slobode a teraz ako opakovane trestaný občan má problém zabezpečiť si riadny pracovný pomer. Hľadanie zamestnania je obmedzené aj tým, že má len základné vzdelanie, lebo sa mu nechcelo učiť, nemá ani žiadny kurz. Otec takto konať mohol, ale jeho konanie nemôže negatívne ovplyvniť plnenie vyživovacej povinnosti voči jedinému dieťaťu, ktoré má. Teraz určené výživné, ako to konštatoval aj odvolací súd, určite nezodpovedá výdavkom na odôvodnené potreby maloletého, ktoré sa ešte zvýšili v dôsledku plnenia povinnej školskej dochádzky v špeciálnej škole pre deti s vývinovými poruchami učenia, kde sa platí mesačne školné. Otec zdedil po svojom otcovi aj finančné prostriedky v nie malej sume, z ktorých môže platiť výživné 40,- Eur. Tiež si môže hľadať prácu mimo miesta svojho bydliska, mimo Slovenskej republiky, chodiť na týždňovky, veľa otcov rodín takto pracuje, on navyše nemusí zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa alebo deti.

Po komplexnom zhodnotení možností a schopností otca, jeho majetkových pomerov, rovnako možností a pomerov matky a starých rodičov, i odôvodnených potrieb mal. D. súd dospel k presvedčeniu, že tu nie sú žiadne dôvody na zníženie výšky výživného a preto návrhu otca nevyhovel. Je potrebné ešte dodať, že matka má ďalšie tri vyživovacie povinnosti a platí výživné 27,13 Eur, teda len 12,87 Eur menej ako otec a minimálne výživné sa bude od 1.7.2014 zvyšovať.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, trojmo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).